

Delo Geografskega društva Slovenije v letu 1972

Jubilejno leto 1972, ko je Geografsko društvo Slovenije proslavljalo 50-letnico svoje ustanovitve, je potekalo v izredno delovnem vzdušju. Prvi meseci so bili posvečeni predvsem pripravam na osrednjo proslavo, ki je bila 21. 4. 1972 v Ljubljani in na z njo povezani redni letni občni zbor. Ker se je želel upravni odbor GDS nekaterim zaslužnim članom zahvaliti za njihovo delo s priznanji, smo na občnem zboru sprejeli nekatere spremembe pravil Geografskega društva Slovenije in pravilnik o podeljevanju priznanj GDS. Na občnem zboru je bil izvoljen tudi nov upravni odbor. Na svoji prvi seji dne 8. maja so izvoljeni člani UO GDS sprejeli naslednje zadolžitve: predsednik dr. Mirko Pak, podpredsednik dr. Vladimir Kokole in Stanko Polajnar, tajnika Jelka Kunaver in Marjan Klemenčič, blagajnik Ignac Klemenčič, urednik GO Mara Radinja, upravnik GO Cita Marjetič, urednik GV dr. Svetozar Ilesič (častni predsednik UO GDS), upravnik GV dr. Matjaž Jeršič, vodja sekcije za šolski pouk Dušan Kompare, vodja znanstvene sekcije dr. Milan Sifrer, člani brez stalno določenih funkcij dr. Borut Belec, dr. France Habe in Milan Vreča, zastopnik študentov Anica Kvas. V nadzorni odbor so bili izvoljeni dr. Ivan Gams, dr. Vladimir Klemenčič in dr. Mavricij Zgonik.

Že pred občnim zborom je Geografsko društvo Slovenije organiziralo 21. januarja posvet o načelih rabe zemljepisnih imen kot zaključek dela komisij v letu 1971 (komisije za vprašanja etimološke ali knjižne rabe zemljepisnih imen, za vprašanje enojezične ali dvojezične rabe zemljepisnih imen v etnično mešanih slovenskih predelih, za vprašanje velike ali male začetnice v sestavljenih krajevnih imenih ter za vprašanje rabe tujih zemljepisnih imen). Javni posvet je osvojil mnenje v prvih dveh točkah, pri drugih dveh pa se je razkrila cela vrsta različnih mnenj. Zato je bila ustanovljena komisija, ki bi naj skušala do prihodnjega posveta predložiti rešitev za vsa sestavljena zemljepisna imena in ne le za naselbinska. Tudi problematika četrte točke je bila prestavljena na naslednji posvet, ki je bil 30. maja 1972 in je skušal razčistiti stališča. O rezultatih posveta bo obveščena pravopisna komisija SAZU, o njih pa je dr. I. Gams poročal tudi v »Naših razgledih«.

O osrednji proslavi 50-letnice društva in drugih prireditvah v zvezi s tem jubilejem poročamo v tem letniku »Geografskega vestnika« posebej.

Osrednja problematika v programu dela sekcije za šolski pouk sta bila še nadalje novi predmetnik in novi učni načrt geografije v reformirani osnovni in srednji šoli. Pri tem je odsek uspešno sodeloval z Oddelkom za geografijo filozofske fakultete, kjer se snuje geografski didaktični center, z Zavodom SRS za šolstvo pa pri usklajanju programov za nova učila, nadalje s Sava filmom ter dopisno delavsko univerzo v Ljubljani.

Delo sekcije za znanstveno delo je bilo osredotočeno predvsem na geografe, ki so zaposleni v znanstveno-raziskovalnih in pedagoških institucijah v Ljubljani, Mariboru in Postojni. UO GDS n vodstvo sekcije si je zadalo nalogo, da pritegne k delu tudi geografe, ki so zaposleni v raznih turističnih, statističnih in podobnih službah ter še niso vključeni v delo znanstvene sekcije. Sekcija je organizirala nekaj diskusijskih večerov, kjer so poročali prof. Vrišer o raziskavi vplivnih območij jugoslovanskih mest, dr. Kokole o simpoziju za aplicirano geografijo v Bretanji (Francija), prof. Radinja in asist. Lovrenčak o geomorfoloških in pedografskih značilnostih Sentjernejskega polja in prof. Ilesič o vlogi slovenskih geografov v akcijah za varstvo okolja. Zveznega kongresa geografov septembra 1972 v Sarajevu, o katerem poročamo posebej, se je udeležilo 17 delegatov iz Slovenije, večinoma z referati.

Med aktivni GDS sta še vedno najbolj delovna aktiva v Mariboru in Ljubljani. Mariborski aktiv je organiziral letos nekaj predavanj za svoje člane (dr. Pak o geografskih značilnostih in sodobnih prostorskih problemih na Nizozemskem, dr. Zgonik o geografskem gradivu kot miselnem gradivu in dr.) Vse sile mariborskih geografov pa so bile osredotočene na organizacijo simpozija o Severovzhodni Sloveniji, ktobra 1972, o katerem poročamo v tem »Vestniku« posebej.

Tudi bilanca dela aktiva GDS v Ljubljani je izredno ugodna. Prirejal je javna predavanja enkrat do dvakrat mesečno, predvsem v spomladanskem času (Golob o Kitajcih in njihovi deželi, dr. Pak o nekaterih geografskih opažanjih na Nizozemskem, dr. Lah o poti po Latinski Ameriki, Pirševa o Bolgariji in Španiji kot turističnih deželah, dr. Buser o svetu pod Karavankami, Birtič in Predan o Beneških Slovencih včeraj in danes, Kavčič o naših zdomcih ter o vzrokih in posledicah tega problema, Rainer o eroziji tal in hudo-urnikih na Slovenskem). Vsa predavanja so imela številne poslušalce, tudi iz negeografskih vrst: preko sto poslušalcev se je zbralo na predavanju o Beneških Slovencih. Aktiv je organiziral tudi enodnevnih ekskurziji (preko 80 udeležencev) v Beneško Slovenijo in v zamejsko Koroško. Za svoje člane je izdal aktiv tudi letos informativni bilten. Tudi aktiva GDS v Kranju in Celju si prizadevata, da bi poživila delo. Pripravila sta zelo obetajoč program za delo v prihodnjem letu, še vnaprej pa nameravata sodelovati z Zavodom za šolstvo. Pri svojem delu se srečujeta predvsem s finančnimi težavami, težave pa so tudi s sestajanjem članov, ki so razporejeni po razmeroma obširnem področju. V Celju jim je že uspelo organizirati prvo predavanje (prof. Sore o počitniških naseljih na Savinjskem).

Novi upravni odbor si je zadal kot eno izmed prihodnjih delovnih nalog še bolj poživiti delo teh dveh aktivov. V ta namen je bila imenovana komisija, ki bo poskrbela tudi za ustanovitev nekaterih novih aktivov (Pomurje, Koprsko, Goriško, Dolenjsko) ter strokovnih jeder, ki bi jim nudili svojo pomoč bližnji že obstoječi aktivni in upravni odbor.

Upravni odbor je ustanovil že spomladi tudi komisijo za zamejske probleme, katere aktualnost se je kaj hitro pokazala. Z delom je pričela tudi organizacijska komisija za pripravo zborovanja slovenskih geografov, ki bo jeseni leta 1975 v Rogaški Slatini.

Po kartotečni evidenci je imelo društvo ob koncu leta 1972 320 članov. V tem številu pa še daleč niso zajeti vsi geografi v Sloveniji, ki niso povezani z že obstoječimi aktivni. Zato si je novi odbor zadal nalogo, da s pomočjo aktivov GDS in Zavoda SRS situacijo glede tega izboljša.

Jelka Kunaver

